

186. Bijbelstudie over HET MESSIAANSE TIJDPERK A MESIAS KOWNUKONDRE Y'MOT HAMASHIACH ימות המשיח

Deel 2: Messiaanse verwachtingen

Het eerste deel van deze studiereeks heb ik geheel besteed aan de belangrijke vraag, wie precies het Messiaanse Vrederijk binnen mogen gaan om de aarde te bevolken gedurende de duizend jaren waarin Yeshua vanuit Jeruzalem over Zijn Koninkrijk zal regeren. In dit tweede deel zullen we de gebeurtenissen nauwlettend bestuderen, die op Zijn wederkomst volgen. Er moet natuurlijk eerst nog het een en ander gebeuren voordat Yeshua terugkomt om Zijn volk en land te bevrijden, de vijand te verslaan en Zijn koningschap te aanvaarden, maar wij weten natuurlijk niet wanneer dit zal geschieden.

Verschillende benamingen

De enige tijdsaanduiding die de Bijbel ons hiervoor geeft is de term אחרית הימים Acharit haYamim, die doorgaans met “de laatste dagen” of “in het laatst der dagen” wordt vertaald. In het christendom spreekt men met betrekking tot de grote Verdrukking en de Wederkomst van Yeshua over de “eindtijd” en de tijd die daarop volgt over het “Duizendjarig Vrederijk” ofwel het “Duizendjarig Rijk”. In het Jodendom wordt de periode van en na de komst van de Mashiach [Messias] aangeduid met het “Messiaanse Tijdperk”, ofwel in het Hebreeuws ימות המשיח Y'mot haMashiach, letterlijk vertaald de “dagen van de Messias”. In de Joodse literatuur heeft men het met betrekking hierop over עולם הבא Olam haba, de “komende wereld”, hetgeen echter enigszins verwarrend kan zijn omdat deze benaming ook op het hiernamaals en op de nieuwe aarde toegepast wordt.

Messiaanse verwachting

Het Messiaanse tijdperk wordt door een aantal opeenvolgende gebeurtenissen gekenmerkt: de komst van de Messias, de opstanding van de doden, de inzameling van de ballingen uit de hele wereld en hun terugkeer naar het land Israël, de laatste grote oorlog en de bevrijding van Jeruzalem, de vernietiging van de vijanden en het ketenen van de satan, het koningschap van de Mashiach en de rechtspraak over de volken, het einde van kwaad en zonde, wereldwijde vrede en harmonie, het einde van ziekte en dood, herstel van het land en van de heilige stad, bewustzijn en kennis van G'd, het herstel van G'ds tempel, wereldwijde aanbidding van G'd met Jeruzalem als centrum, en na die 1000 jaar de loslating en ultieme vernietiging van de satan, de opstanding van de ongelovigen en onrechtvaardigen, het laatste oordeel, de vernietiging van de dood, en uiteindelijk de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Voor al deze elementen van het Messiaanse tijdperk bidden de Joden drie keer per dag in het שמונה-עשרה Sh'mone-Esre [Achtteengebed], dat ook עמידה Amida genoemd wordt omdat het staande gezegd wordt. Ik zal de desbetreffende onderdelen van dit gebed straks één voor één nader toelichten. Ook in de laatste twee van de dertien belangrijkste grondslagen van het Joodse geloof, zoals die door Moshe Ben Maimon, ook Maimonides of Rabbi Rambam genaamd (1135-1204) zijn geformuleerd, wordt de verwachting van de komst van de Mashiach en de herleving der doden beleden.

Waarom duizend jaar?

Waarom wordt het Messiaanse Tijdperk ook het Duizendjarig Vrederijk genoemd? En waarop is de leer gebaseerd, dat de tijd tussen de komst van de Mashiach en de nieuwe aarde precies

duizend jaar zou zijn? De termen “Duizendjarig Vrederijk” en “Duizendjarig Rijk” komen in de Bijbel weliswaar niet letterlijk voor, maar in Openbaring 20 wordt wel meerdere keren over een periode van duizend jaren gesproken: *“En ik zag een engel nederdalen uit de hemel met de sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand; en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de duizend jaren voleindigd waren; daarna moest hij voor een korte tijd worden losgelaten. En ik zag tronen, en zij zetten zich daarop, en het oordeel werd hun gegeven; en ik zag de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Yeshua [Jezus] en om het woord van G'd, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aangebeden en die het merkteken niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; en zij werden weder levend en heersten als koningen met de Mashiach, duizend jaren lang. De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding. Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van G'd en de Mashiach zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen, die duizend jaren.”* (חזירין Chizayon [Openbaring] 20:1-6, NBG).

Surinaams: *“Baka dati mi si wan engel e saka kmopo fu heimel. Ini en anu a ben abi wan bigi keti nanga a sroto fu a olo san no abi gron. A grabu a bigi draak, san de a sneki san ben de sensi fosten. Un sabi en leki didibri, leki satan. Dan a engel tai en dusun yari langa. A fringi en go ini a olo san no abi gron èn a sroto a olo. Dan a poti wan marki na en tapu tak' a no mag opo. So didibri no bo man kori den folku moro, solanga den dusun yari no ben psa. Baka dati den mus lusu en fu wan syatu pisten. Dan mi si kownusturu. Den wan di ben kisi a makti fu krutu ben sidon na tapu den kownusturu disi. Owktu mi si den sili fu den sma di trawan ben koti den ede puru, fu di den ben kotoigi fu Yeshua èn fu di den ben panya a wortu fu Gado. Den sma disi no ben anbegi a meti noso a bigi popki san gersi en, èn den no ben teki a marki fu en na den fes'ede noso na tapu den anu. Den kon baka na libi èn den rigeri makandra nanga a Mashiach dusun yari langa. Den tra sma di ben dede no ben kon baka na libi, solanga den dusun yari no ben psa. Disi na a fosi opo baka na dede. Blesi de tapu a sma di abi prati na ini a fosi opo baka na dede, bika den na den sma fu Gado. Den no o dede fu a di fu tu leisi. Ma den sa de priester fu Gado nanga fu a Mashiach. Dusun yari langa den sa rigeri makandra nanga En.”*

De satan zal duizend jaar geketend zijn, degenen die deel hebben aan de eerste opstanding zullen samen met de Mashiach duizend jaren lang als koningen heersen en de overige doden zullen weder levend worden als de duizend jaren voleindigd zijn. Het is dus duidelijk, dat hier daadwerkelijk sprake is van duizend jaar rust en vrede op aarde.

Maar waarom duizend jaar? Wel, ik neem aan dat u allen bekend bent met de zeventig jaarweken uit het boek Daniël, waarbij één week voor zeven jaar staat. Eén dag is dus één jaar. In de Joodse traditie kent men echter ook de “wereldweek” waarbij één week voor zeventuizend jaar staat en de wereldgeschiedenis omvat. Eén dag is dus duizend jaar, want er staat geschreven: *“Want voor U zijn duizend jaar niet meer dan een dag!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 90:4, Groot Nieuws Bijbel). **Surinaams:** *“Bikasi na Yu ai dusun yari de leki a dei fu esde, te a pasa kaba!”* In 2 Petrus 3:8 wordt dit bevestigd: *“Eén ding mag u niet over het hoofd zien, geliefde broeders en zusters: voor de Eeuwige is één dag als duizend jaar en duizend jaar als één dag!”* (NBV). **Surinaams:** *“Lobiwan, a sani disi un no mus fergiti, tak' wan dei de leki dusun yari gi Masra, èn tak' dusun yari de leki wan dei!”*

In de normale week moet men zes dagen werken, maar de zevende dag is de Shabat, een dag van volstrekte rust. En zo volgt op de zesduizend jaren van de wereldgeschiedenis een periode van duizend jaren van rust en vrede. Het Duizendjarig Vrederijk is dus de volmaakte Shabat van de wereldweek.

Volgens het Talmud-traktaat סנהדרין Sanhedrin 97a en 97b zou de komst van de Mashiach en het begin van het Messiaanse Tijdperk bij het blazen van de Shofar op Yom T'rua [de dag van het hoorngeschal], de 1^e Tish'ri van het Hebreeuwse jaar 6000 moeten plaats vinden. Dit tijdstip komt steeds dichterbij. Aan het einde van deze maand, op zondagavond 29 september 2019, begint het Hebreeuwse jaar 5780 met de viering van ditzelfde feest, dat daarom ook Rosh haShana [het hoofd van het jaar] genoemd wordt, dat is het Joodse nieuwjaarsfeest.

U zult nu wel denken: ja maar dat duurt nog wel 220 jaar! Dat klopt! Maar vergeet niet dat de kalender niet helemaal klopt en dat Yeshua met het oog op de grote verdrukking en Zijn wederkomst gezegd heeft: *“En als die tijd niet verkort zou worden, dan zou geen enkel mens worden gered; maar omwille van de uitverkorenen zal die tijd worden verkort!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 24:22, NBV). **Surinaams:** *“Efu Gado no ben syatu a ten disi, no wan sma bo tan na libi. Ma Gado o syatu a ten fu den sma ede di A ben teki gi Ensrefi!”* Daarom voegde Hij in vers 42 nog eraan toe: *“Wees dus waakzaam, want jullie weten niet op welke dag jullie Heer komt!”* **Surinaams:** *“Fu dat'ede un mus tan na ai, bika un no sabi sortu dei un Masra o kon!”*

Profetieën over het Messiaanse Tijdperk

Naast Openbaring 20 zijn er ook in de profetieën van de TeNaCH talrijke aanwijzingen voor het Messiaanse Tijdperk te vinden. Voordat wij echter gaan kijken wat de profeten daarover te zeggen hebben wil ik u er wel alvast op wijzen, dat de profetieën geen pasklare puzzelstukjes zijn om het geheel sluitend te krijgen, niet op chronologische volgorde staan en ook niet altijd een duidelijk onderscheid maken tussen het herstel van de paradijssituatie in het Duizendjarig Vrederijk en die op de nieuwe aarde en dat er soms ook sprake is van een dubbele profetie, hetgeen een dubbele betekenis kan zijn, maar ook een dubbele vervulling.

Soms spreken profetieën over verschillende perioden door elkaar en is het noodzakelijk, de diverse onderdelen van de profetie eerst op de juiste volgorde te rangschikken door tekst met tekst te vergelijken, want elke Bijbeltekst moet immers bevestigd worden door minimaal een of twee andere teksten en soms staat dezelfde profetie elders wel in een duidelijke context. En dan is het ook nog van groot belang om op de juiste wijze in te schatten of het om een letterlijke voorzegging of om een zinnebeeldige voorstelling gaat. Daar moeten we rekening houden.

Komst van de Messias

Het geloof in de komst van de Mashiach, de Zoon van David en Zijn heerschappij over de hele aarde gedurende het Messiaanse Tijdperk is en fundamenteel onderdeel van het traditionele Jodendom. In het twaalfde grondprincipe van de dertien geloofspunten van Maimonides wordt dit nadrukkelijk beleden: *“Ik geloof er volledig aan, dat de Mashiach zeker zal komen en al kan Hij ook lang uitblijven, verwacht ik iedere dag Zijn komst!”* (Orthodoxe Sidur pagina 385). Zelfs in de moeilijkste tijden zongen gelovige Joden deze woorden door de eeuwen heen:

Ani ma'amin, ani ma'amin be'emuna sh'lema)	אני מאמין אני מאמין באמונה שלמה
b'viat haMashiach! Ani, ani ma'amin!) 2x	בביאת המשיח אני אני מאמין:
Mashiach, Mashiach, Mashiach, oi oi oi oi oi!	משיח משיח משיח אוי אוי אוי אוי אוי:
Af al pi she'itmah'meha im kol-ze achake-lo)	אף על פי שיתמהמה עם כל-זה אתכה-לו
achake-lo b'chol yom sheyavo,) 2x	אתכה-לו בכל-יום שיבא
sheyavo, sheyavo, sheyavo!	שיבא שיבא שיבא:

Ik geloof, ja ik geloof met een volkomen geloof)	
in de komst van de Heer! Ja, ik geloof, ik geloof!) 2x	
Messias, Messias, Messias, halle halleluja! (2x)	
En geen oog heeft ooit gezien de glorie van de dag die komt,)	
het wonder van de dag die spoedig komt,) 2x	
die spoedig komt, die spoedig komt, die spoedig komt!	

יגדל Yig'dal, een dichterlijke samenvatting van de dertien grondstellingen van het Jodendom, die door Maimonides in zijn verklaring op de Mishna (סנהדרין Sanhedrin 10,1) zijn vastgelegd, zijn door de dichter Dani'el ben Yehuda uit Rome in de 14^e eeuw geschreven en maakt deel uit van de gebeden. De Nederlandse vertaling van het 12^e geloofspunt staat in de orthodoxe Sidur op pagina 3: *“Op het eind der dagen stuurt Hij ons de Mashiach om hen die de eindtijd van Zijn verlossing afwachten te bevrijden!”* En in de liberale Sidur op pagina 257: *“Aan het einde der tijden stuurt Hij ons de Mashiach en verlost hen, die wachten op de Messiaanse Tijd!”*

Driemaal per dag bidden vrome Joden met 15^e b'racha van het שמונה־עשרה Sh'mone-Esre [Achttingebed], dat oorspronkelijk uit achttien ברכות b'rachot [zegenspreuken] bestond, voor de komst van de Messias: in het שחרית Shacharit [ochtendgebed], het מנחה Min'cha [middaggebed] en het ערבית Ar'vit [avondgebed]. Zij bidden: *“Laat Hem die uit Uw dienaar David voortkomt spoedig verschijnen! Moge Zijn stralende kracht door Uw hulp weer opkomen, want op Uw hulp hopen wij iedere dag. Geprezen U, Eeuwige, die de stralende helpende kracht laat ontluiken!”* (orthodoxe Sidur). *Liberale Sidur: “Laat de nakomeling van Uw dienaar David spoedig verschijnen! Versterk Uw volk door Uw hulp, want op Uw hulp hopen wij voortdurend! Geprezen bent U Eeuwige, die hulp voortbrengt!”*

De verhooring van deze smeekbede zag de profeet Daniël in een visioen: *“Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een Mensenzoon!”* (דניאל Dani'el [Daniël] 7:13, NBG). **Surinaams:** *“Mi ben si na ini den neti fisyun, èn luku, wan suma leki Sumapikin di ben kon nanga den wolku fu heime!”* Mattheüs gebruikt bijna dezelfde woorden: *“En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen aan de hemel en dan zullen alle stammen der aarde zich op de borst slaan en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken des hemels, met grote macht en heerlijkheid!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 24:30, NBG). **Surinaams:** *“En dan a marki fu Sumapikin sa sori na ini heime! èn dan ibri famiri na grontapu sa sari, èn den sa si Sumapikin saka kon na ini den wolku fu heime nanga krakti nanga bigi glori!”* Ook de apostel Yochanan [Johannes] zag de komst van de Mashiach in een visioen: *“Zie, Hij komt met de wolken en elk oog zal Hem zien, ook zij, die Hem hebben doorstoken; en alle stammen der aarde zullen over Hem weklagen. Ja, amen!”* (חזיון Chizayon [Openbaring] 1:7, NBG). **Surinaams:** *“Luku, A e kon nanga den wolku, èn ala sma sa si En, srefi den wan di ben dyuku En na En seibere. Èn ala folku na grontapu sa bari krei te den si En. Iya, amen!”*

Opstanding van de doden

Het geloof in de המתים תחיית המתים Techiat haMetim [herleving der doden] bij de komst van de Mashiach is al duizenden jaren lang gemeengoed binnen het Jodendom en groeide door de eeuwen heen bij de gelovige Joden uit tot een volkomen heilszekerheid, met uitzondering van de Sadduceeën in de tijd van Yeshua, die echter van het toneel verdwenen zijn. Door de Farizeeën werd daarentegen aan het geloof in de opstanding zoveel waarde gehecht, dat van degenen, die het loochenden gezegd werd, dat ze buiten het heil stonden. Een uitspraak uit de Mishna vormt nog steeds het uitgangspunt van deze beschouwing en bezit dus een canonieke status: *“Maar dezen hebben geen deel aan עולם הבא Olam Haba [de toekomstige wereld]: hij die niet gelooft dat de המתים תחיית המתים Techiat haMetim [herleving der doden] reeds in de תורה Tora wordt verkondigd; hij die loochent dat de gehele Tora door de Eeuwige geopenbaard is, en de afvallige.”* (סנהדרין Sanhedrin 10,1). Deze tekst uit de Mishna heeft door de eeuwen heen geleid tot uitstoting en het uitspreken van de banvloek. Wie niet in de opstanding geloofde, werd eenvoudig niet meer als Jood beschouwt.

Daarom wordt in de laatste van de dertien geloofspunten Maimonides nadrukkelijk beleden: *“Ik geloof met volledige overtuiging, dat er een herleving der doden zal zijn op een tijd, dat de Schepper wiens Naam geprezen is en wiens faam zo hoog en voor altijd verheven is, het wil!”* Hetzelfde zegt men ook in het Yig'dal: *“Doden brengt G'd in Zijn grote liefde weer tot leven; geprezen Zijn roemrijke Naam in alle eeuwigheid!”* (orthodoxe Sidur). *“De doden laat G'd leven in Zijn alomvattende liefde; geprezen is Zijn roemrijke Naam tot in eeuwigheid!”* (liberale Sidur).

In de 2^e b'racha van het Sh'mone-Esre [Achttingebed] wordt de Eeuwige geprezen voor de opwekking van de doden: *“U bent te allen tijde machtig, Adonai, U brengt doden weer tot leven, geweldig om te helpen! U zorgt met liefde voor de levenden, brengt met grote barmhartigheid doden weer tot leven, steunt die vallen, geneest zieken, bevrijdt gevangenen en blijft trouw aan hen die in het stof slapen! Wie is als U, Adonai, over de krachten, wie is U gelijk, Koning, die laat sterven en weer tot leven brengt, en die redding doet ontspruiten? U bent trouw aan Uw belofte, doden weer tot leven te brengen! Geprezen zijt Gij, Eeuwige, die doden weer tot leven brengt!”*

De vaste overtuiging dat de rechtvaardigen zullen opstaan bij de komst van de Mashiach is één van de uitgangspunten van het Joodse geloof. Reeds de oude profeten spraken van de opstanding der doden: *“Jullie doden zullen herleven, de lijken opstaan. Ontwaak, jullie daar in het stof, en jubel! Uw dauw is een dauw die leven geeft, de aarde brengt haar schimmen weer tot leven!”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 26:19, NBV). **Surinaams:** *“Yu dede suma sa libi; den sa opo baka makandra nanga mi dedeskin. Wiki èn singi, un disi libi na ini stof; bikasi Yu dow de leki a dow fu den gruntu, èn grontapu sa trowe den dede suma puru!”*

“Daarom profeteer en zeg tot hen: Zo zegt Adonai haShem: zie, Ik open uw graven en zal u uit uw graven doen opkomen, o Mijn volk, en u brengen naar het land Israëls. En gij zult weten, dat Ik de Eeuwige ben, wanneer Ik uw graven open en u uit uw graven doe opkomen, o Mijn volk!” (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 37:12-13, NBG). **Surinaams:** *“Fu dat'ede taki profeti-taki gi den taki: so Masra Gado de taki: Luku, o Mi pipel, Mi sa opo un grebi, èn meki un komopo fu un grebi, èn Mi sa tyari un kon na ini a kondre fu Israël. En un sa sabi dati Mi de Masra, di Mi ben opo un grebi, o Mi pipel, èn Mi tyari un komopo fu un grebi!”*

Voor alle duidelijkheid wil ik er wel op wijzen dat het in al deze gebeden en profetieën om de opstanding van de rechtvaardigen gaat, de opstanding ten leven, dat is de eerste opstanding, want er is ook nog een tweede opstanding, de opstanding ten oordeel, want er staat geschreven: *“Velen van hen die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken, dezen tot eeuwig leven en genen tot versmading, tot eeuwig afgrijzen!”* (דניאל Dani'el [Daniël] 12:2, NBG). Groot Nieuws Bijbel: *“Velen van hen die rusten in het dodenrijk, zullen ontwaken, sommigen om voor altijd te leven, anderen om voor altijd te worden veracht en verafschuwd!”* **Surinaams:** *“En furu fu den disi de sribi na ini a doti fu a gron sa wiki baka, son fu go na libi fu tēgo, èn son fu syen èn pori nen fu tēgo!”*

Precies in de lijn van Daniël leert ook Yeshua dat er twee opstandingen zijn: *“Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de ure komt en is nu, dat de doden naar de stem van de Zoon van G'd zullen horen, en die haar horen, zullen leven. Want gelijk de Vader leven heeft in Zichzelf, heeft Hij ook de Zoon gegeven leven te hebben in Zichzelf. En Hij heeft Hem macht gegeven om gericht te houden, omdat Hij de Zoon des mensen is. Verwondert u hierover niet, want de ure komt, dat allen, die in de graven zijn, naar Zijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, wie het goede gedaan hebben, tot de opstanding ten leven, wie het kwade bedreven hebben, tot de opstanding ten oordeel!”* (יוחנן Yochanan [Johannes] 5:25-29, NBG). **Surinaams:** *“Fu tru Mi e taigi un taki: A ten e kon èn a de kba, pe den dedewan o yere a sten fu a Manpikin fu Gado, èn den wan di yere en o libi. Bika soleki fa a Tata abi libi ini Ensrefi, na so A meki tak' a Manpikin abi libi ini Ensrefi tu. A gi En makti tu fu krutu sma, bika En na a Manpikin fu Libisma. Un no mus ferwondru fu a sani disi. Bika a ten e kon tak' ala den dedesma o yere En sten, dan den o opo kmoto fu den grebi. Den sma di ben du bun, o opo baka fu kisi a libi fu tēgo. Ma den sma di ben du ogri, o opo baka fu kisi strafu!”*

De opstanding ten leven zal vóór het Messiaanse Tijdperk plaatsvinden bij de komst van de Mashiach en bij het blazen van de laatste Shofar, maar de opstanding ten oordeel zal pas ná het Duizendjarig Vrederijk plaatsvinden. Tussen de beide opstandingen zit dus een tijdsverschil van duizend jaar, hetgeen in חזקוני Chizayon [Openbaring] 20:4-5 nadrukkelijk staat vermeld: *“En ik zag de zielen van hen, die onthoofd waren om het getuigenis van Yeshua en om het woord van G'd, en die noch het beest noch zijn beeld hadden aanbeden en die het merkteken niet op hun voorhoofd en op hun hand ontvangen hadden; en zij werden weder levend en heersten als koningen met de Mashiach, duizend jaren lang. De overige doden werden niet weder levend, voordat de duizend jaren voleindigd waren. Dit is de eerste opstanding. Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van G'd en van de Mashiach zijn en zij zullen met Hem als koningen heersen, die duizend jaren!”* (NBG). **Surinaams:** *“Owktu mi si den sili fu den sma di trawan ben koti den ede puru, fu di den ben kotoigi fu Yeshua èn fu di den ben panya a wortu fu Gado. Den sma disi no ben anbegi a meti noso a bigi popki san gersi en, èn den no ben teki a marki fu en na den fes'ede noso na tapu den anu. Den kon baka na libi èn den rigeri makandra nanga a Mashiach dusun yari langa. Den tra sma di ben dede no ben kon baka na libi, solanga den dusun yari no ben psa. Disi na a fosi opo baka na dede!”*

Inzameling van de ballingen en terugkeer naar Israël

Als de Mashiach komt zullen alle ballingen van Israël ingezameld worden. Alle Israëlieten die nu nog over de hele aarde verspreid wonen zullen uit hun ballingschap terugkeren naar hun eigen land. In דברים D'varim [Deuteronomium] 30:3-5 staat: *“Dan zal de Eeuwige, uw G'd, in uw lot een keer brengen en Zich over u erbarmen; Hij zal u weer bijeenbrengen uit al de volken, naar wier gebied de Eeuwige, uw G'd, u verstrooid heeft. Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, de Eeuwige, uw G'd, zal u vandaar bijeenbrengen en vandaar halen; de Eeuwige, uw G'd, zal u brengen naar het land, dat uw vaders bezeten hebben, gij zult het bezitten en Hij zal u weldoen en u talrijker maken dan uw vaders.”* (NBG). **Surinaams:** *“Dan Masra yu Gado sa kenki yu katibo fasi, èn A sa abi sari-hati gi yu, èn A sa kon baka èn tyari yu komopo makandra fu ala den folku pe Masra yu Gado ben panya yu. Efu A ben yagi iniwan fu yu te leki a kaba-pisi fu heimel, toku Masra yu Gado sa tyari yu kon makandra fu drape, èn A sa tyari yu kon baka fu drape; èn Masra yu Gado sa tyari yu kon na ini a kondre disi den tata fu yu ben abi, èn yu sa abi en; èn A sa du yu bun, èn meki yu kon furu pasa den tata fu yu srefi.”*

Met de 10e b'racha van het Sh'mone-Esre [Achttiengebied] prijzen de Joden de Eeuwige voor de inzameling van de Israëlieten uit de hele wereld en hun terugkeer uit de verstrooiing: *“Blaas op de grote Shofar voor onze bevrijding en hef een banier omhoog om onze verstrooiden te verzamelen en breng ons bijeen vanuit de vier windstreken der aarde. Geprezen zijt Gij, Eeuwige, die de verstrooiden van Zijn volk Israël bijeenbrengt!”*

Deze b'racha is gebaseerd op de profetieën van Jesaja: *“En het zal te dien dage geschieden, dat de Eeuwige wederom Zijn hand opheffen zal om los te kopen de rest van Zijn volk, die overblijft in Assur, Egypte, Patros, Ethiopië, Elam, Sinear, Hamat en in de kustlanden der zee. En Hij zal een banier opheffen voor de volken, en de verdrevenen van Israël verzamelen en de verstrooide dochters van Juda vergaderen van de vier einden der aarde.”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 11:11-12, NBG). **Surinaams:** *“En a pasa so na a dei dati, dati Masra sa seti En anu agen di fu tu tron fu kari den suma fu En pipel baka disi tan abra ete, komopo fu Asiria, èn fu Egipti, èn fu Patros, èn fu Etiopia, èn fu Elam, èn fu Sinear, èn fu Hamat èn fu den kondre fu a se-syoro. En A sa seti wan marki gi den pipel, èn A sa kari den suma disi den ben yagi komopo fu Israël kon makandra, èn tyari den suma disi ben panya fu Yuda kon makandra fu den fo uku fu grontapu.”*

“Maar het zal te dien dage geschieden, dat de Eeuwige de aren zal dorsen van de Rivier af tot de Beek van Egypte toe, en gij zult ingezameld worden één voor één, kinderen Israëls. En het zal te dien dage geschieden, dat er op een grote Shofar geblazen zal worden, en zij die verloren waren in het land Assur en die verdreven waren in het land Egypte, zullen komen en zich nederbuigen voor de Eeuwige op de heilige berg te Jeruzalem!” (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 27:12-13, NBG). **Surinaams:** *“En a pasa so dati na a dei dati, dan Masra sa fon aleisi fu a Liba te doru a krika fu Egipti, èn A sa tyari un kon makandra, wan baka trawan, o un pikin fu Israël. En a sa pasa so dati na a dei dati, dan a bigi tutu sa blo, èn den suma disi ben klari fu dede na ini a kondre fu Asiria sa kon, nanga den loweman na ini a kondre fu Egipti, èn den sa anbegi Masra na ini a santa bergi na Yerusalem!”*

“Vrees niet, want Ik ben met u; Ik doe uw nakroost van het oosten komen en vergader u van het westen. Ik zeg tot het noorden: Geef, en tot het zuiden: Houd niet terug, breng Mijn zonen van verre en Mijn dochters van het einde der aarde!” (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 43:5-6, NBG).

Surinaams: *“No frede, bikasi Mi de nanga yu; Mi sa tyari yu siri komopo fu a oost, èn tyari yu kon makandra fu a west; Mi sa taki gi a noord taki: Lusu gi Mi; èn na a zuid taki: No hori baka; tyari den manpikin fu Mi komopo fu farawe, èn den umapikin fu den kaba-pisi fu grontapu!”*

“De vrijgekochten van de Eeuwige zullen wederkeren en met gejubel in Sion komen; eeuwige vreugde zal op hun hoofd wezen, blijdschap en vreugde zullen zij verwerven, kommer en gezucht zullen wegvluchten!” (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 51:11, NBG). **Surinaams:** *“Fu dat'ede den suma disi Masra ben bai sa kon baka, èn den sa kon na Sion nanga singi; èn prisirifu tēgo sa de na tapu den ede; den sa breiti èn prisiri; èn sari nanga low sa lon gowe!”*

Jesaja was echter niet de enige profeet, die de inzameling van de verstrooide kinderen Israëls en hun terugkeer naar het land van hun voorouders profeteerde. Ook andere profeten gaven deze belofte aan de Israëlieten door: *“Daarom zie, de dagen komen, luidt het woord van*

de Eeuwige, dat men niet meer zal zeggen: Zo waar de Eeuwige leeft, die de Israëlieten uit het land Egypte heeft doen optrekken, maar veeleer: Zo waar de Eeuwige leeft, die het nageslacht van het huis Israëls heeft doen optrekken en die het heeft doen komen uit het Noorderland en uit al de landen waarheen Hij hen verdreven had; en zij zullen op hun eigen grond wonen!” (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 23:7-8, NBG). **Surinaams:** “Fu dat'ede luku, den dei sa kon, so Masra de taki, dati den no sa taki: Masra de libi, disi ben tyari den pikin fu Israël komopo fu a kondre fu Egipiti; ma den sa taki: Masra de libi, disi ben tyari a siri fu a oso fu Israël komopo fu a noord kondre, èn fu ala den kondre pe Mi ben yagi den go; èn den sa libi na ini den eigi kondre!”

“Want zie, de dagen komen, luidt het woord van de Eeuwige, dat Ik in het lot van Mijn volk Israël en Juda een keer breng, zegt de Eeuwige, en hen terugbreng in het land dat Ik aan hun vaders gegeven heb, zodat zij het zullen bezitten!” (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 30:3, NBG).

Surinaams: “Bikasi luku, den dei sa kon, so Masra de taki, dati Mi sa kenki a katibo fu Mi pipel Israël nanga Yuda, so Masra de taki, èn Mi sa meki den kon baka na a kondre disi Mi ben gi na den tata fu den, èn den sa abi en!”

Met de vervulling van deze prachtige belofte laat de Eeuwige aan alle mensen op aarde zien wie Hij is en dat Hij Zich aan Zijn woord houdt: “Als Ik hen uit het gebied der volken terugbreng en hen uit de landen van hun vijanden verzamel, dan zal Ik Mij voor het oog der talrijke volken aan hen de Heilige betonen. En zij zullen weten, dat Ik de Eeuwige hun G'd ben, zowel wanneer Ik hen in ballingschap wegvoer onder de volken, als wanneer Ik hen weer in hun eigen land verzamel, zonder dat Ik iemand van hen daarginds achterlaat.” (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 39:27-28, NBG). **Surinaams:** “Te Mi sa tyari den komopo baka fu den pipel, èn Mi sa tyari den kon makandra komopo fu den kondre fu den feyanti, èn Mi ben sa kon santa nanga den na ini a ai fu furu natie; dan den sa sabi dati Mi de Masra den Gado, disi ben meki den go na ini katibo na mindri fu den heiden suma; ma Mi ben tyari den kon na ini den eigi kondre, èn Mi no ben libi wan suma fu den drape moro.”

Persoonlijk denk ik, dat de terugkeer uit de verstrooiing niet in één keer bij de komst van de Mashiach zal plaats vinden, maar geleidelijk aan daarvóór al, maar dat de עלייה aliya voltooid zal zijn bij het blazen van de grote Shofar wanneer de Eeuwige ook de laatste Israëlieten uit de גלות galut [ballingschap] in hun eigen land bijeenbrengt om zich te verzamelen rondom hun eens verworpen Koning, want wij hebben zojuist gelezen dat de Eeuwige niemand van hen daarginds zal achterlaten.

Laatste grote oorlog en bevrijding van Jeruzalem

Over de laatste grote oorlog en de strijd om Jeruzalem waarbij het gehele volk Israël inclusief de uit de verstrooiing teruggekeerde Israëlieten door de legers van alle volken aangevallen en in het nauw gedreven zal worden, hoef ik niet verder uit te weiden, want daar ben ik de vorige keer al gedetailleerd op ingegaan. In het kader van deze studie wil ik wel de nadruk leggen op de bevrijding van Jeruzalem en de verlossing van Israël, waar de Joden met de 7^e b'racha van het Sh'mone-Esre [Achttiengebied] drie maal per dag om bidden: “Zie onze ellende, steun ons in onze strijd en verlos ons spoedig, omwille van Uw naam, want een machtige Verlosser bent U. Geprezen zijt Gij, Eeuwige, Verlosser van Israël!”

Groot zal de blijdschap zijn als de Verlosser daadwerkelijk zal komen om Zijn volk te redden: “Hoor, uw wachters verheffen de stem, zij jubelen tezamen, want met eigen ogen zien zij, hoe de Eeuwige naar Sion wederkeert. Breekt uit in gejuich, jubelt eenparig, puinhopen van Jeruzalem, want de Eeuwige heeft Zijn Volk getroost, Hij heeft Jeruzalem verlost!” (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 52:8-9, NBG). **Surinaams:** “Den waktiman fu yu sa opo den sten; den sa singi nanga sten makandra; bikasi den sa si ai na ai te Masra sa tyari Sion kon baka. Kon nanga prisiri, singi makandra, un legi presi fu Yerusalem; bikasi Masra ben trowstu En pipel, èn A ben bai Yerusalem baka!”

“In die dagen zal Juda verlost worden en Jeruzalem veilig wonen, en zo zal men het noemen: Adonai Tzid'qenu [de Eeuwige onze gerechtigheid]!” (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 33:16, NBG).

Surinaams: “Na ini den dei dati, Yuda sa feni ferlusu, èn Yerusalem sa tan nanga rostu, èn disi de a nen di den sa kari en taki: Masra wi gerechtigheid!”

“Jubel, dochter van Sion; juich, Israël; verheug u en wees vrolijk van ganser harte, dochter van Jeruzalem! De Eeuwige heeft uw gerichten weggenomen, Hij heeft uw vijand weggevaagd. De Koning Israëls, de Eeuwige, is in uw midden; gij zult geen kwaad meer vrezen. Te dien dage zal tot Jeruzalem gezegd worden: Vrees niet, Sion, laten uw handen niet slap worden. De Eeuwige, uw G'd, is in uw midden, een held, die verlost! Hij zal Zich over u met vreugde verblijden; Hij zal zwijgen in Zijn liefde; Hij zal over u juichen met gebel.

Wie bedroefd zijn, ver van de feestvergadering, zal Ik samenbrengen; zij behoren toch bij u. Als een last drukt de smaad op hen. Zie, Ik zal te dien tijde afrekenen met al uw verdrukkers, maar Ik zal het hinkende verlossen en het verstrooide zal Ik verzamelen; Ik zal tot een lof en tot een naam stellen hen, wier schande was over de gehele aarde. Te dien tijde zal Ik u doen komen, namelijk ten tijde dat Ik u verzamelen zal. Want Ik zal u stellen tot een naam en tot een lof onder alle volken der aarde, wanneer Ik voor uw ogen een keer zal gebracht hebben in uw lot, zegt de Eeuwige.” (צִפְּהֲנִיָּה Tzefanya [Sefanja] 3:14-20, NBG). **Surinaams:** “Singi, o umapikin fu Sion; bari, o Israël; de breiti èn prprisiri nanga yu eri hati, o umapikin fu Yerusalem! Masra ben teki ala den krutu fu yu tyari gowe; A ben trowe yu feyanti; a Kownu fu Israël, Masra, de na yu mindri; yu no sa si takrudu moro. Tapu a dei dati, den sa taki gi Yerusalem taki: No frede, èn den sa taki gi Sion taki: No meki yu anu kon swaki. Masra, yu Gado na yu mindri de makti; A sa ferlusu; A sa breiti abra yu nanga prisiri; A sa rostu na ini En lobi; A sa prisiri abra yu nanga singi.

Mi sa tyari den suma disi de nanga sari fu a plikti komakandra kon makandra; den suma disi ben firi a hebi fu en syen. Luku, na a ten dati, Mi sa wroko nanga ala den suma disi de pina yu, èn Mi sa ferlusu a suma disi de ferlan, èn Mi sa tyari a suma di den ben yagi puru kon baka, èn Mi sa gi den preise nanga bigi nen na ini ibri kondre pe den ben kisi syen. Na a ten dati, Mi sa tyari un kon baka, na ini a ten dati Mi sa tyari un kon makandra; bikasi Mi sa meki un tron wan nen nanga wan preise na mindri fu ala den folku na grontapu, te Mi drai un katibo baka na fesi fu un ai; so Masra de taki.”

Vernietiging van de vijanden en het ketenen van de satan

Met de 12^e b'racha van het Sh'mone-Esre [Achttingebed] bidden de Joden voor de vernietiging van hun vijanden en voor de verdrijving van terreur en kwaadwilligheid: “Moge er voor de lasteraars geen hoop zijn, laat alle kwaadwilligheid nu verdwijnen en alle vijandschap spoedig worden weggevaagd, en wil elk terreurbewind verdrijven, breken, terneer werpen en ten val brengen spoedig in onze dagen. Geprezen zijt Gij, Eeuwige, die het kwaad breekt en de kwaadwilligheid vernietigt!”

De ultieme verhooring van dit gebed kreeg Yochanan [Johannes] op het eiland Patmos in een visioen te zien: “En het beest werd gegrepen en met hem de valse profeet, die de tekenen voor zijn ogen gedaan had, waardoor hij hen verleide, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbaden; levend werden zij beiden geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt. En de overigen werden gedood met het zwaard, dat kwam uit de mond van Hem, die op het paard zat; en al de vogels werden verzadigd van hun vlees. En ik zag een engel nederdalen uit de hemel met de sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand; en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden voordat de duizend jaren voleindigd waren.” (חִזְיֹוֹן Chizayon [Openbaring] 19:20-21 en 20:1-3). **Surinaams:** “Dan den kisi a meti nanga a wan di ben kari ensrefi a profeti, di ben wroko gi a fosi meti. Nanga den wondru fu en a ben kori den sma di ben abi a marki fu a meti, èn di ben anbegi a bigi popki san gersi en. Libilibi den fringi den go ini a swampu di abi soso faya èn san e bron nanga kroiti. Ma den trawan dede. A owru san e kmopo ini a mofo fu a Wan di sidon na tapu a asi, kiri den. Dan ala den fowru nyan den, furu den bere nanga a meti fu den. Baka dati mi si wan engel e saka kmopo fu heimel. Ini en anu a ben abi wan bigi keti nanga a sroto fu a olo san no abi gron. A grabu a bigi draak, san de a sneki san ben de sensi fosten. Un sabi en leki didibri, leki satan. Dan a engel tai en dusun yari langa. A fringi en go ini a olo san no abi gron èn a sroto a olo. Dan a poti wan marki na en tapu tak' a no mag opo. So didibri no bo man kori den folku moro, solanga den dusun yari no ben psa.”

Het koningschap van de Messias

Zoals u weet wordt er in het boek Openbaring over zeven bazuinen gesproken. Dat is echter geen goede benaming, want uit andere teksten blijkt, dat hier ramshoorns mee bedoeld zijn. Een ramshoorn is in het Hebreeuws een שופר shofar. De zeven ramshoorn staan voor zeven jaren. Bij het blazen van de zevende Shofar vinden er tegelijkertijd een aantal zeer belangrijke gebeurtenissen plaats: de Mashiach komt op de wolken, de doden worden opgewekt, de nog in leven zijnde heiligen worden samen met de opgestane doden met een verheerlijkt lichaam in een oogwenk opgenomen in de wolken, de Mashiach tegemoet, en de verstrooide kinderen van Israël worden uit alle windrichtingen bijeengebracht.

Maar de belangrijkste gebeurtenis die bij het blazen van de zevende Shofar zal plaatsvinden is het aanvaarden van het koningschap door de zojuist gearriveerde Mashiach: *“En de zevende engel blies de Shofar en luide stemmen klonken in de hemel, zeggende: Het koningschap over de wereld is gekomen aan onze Heer en aan Zijn Gezalfde, en Hij zal als koning heersen tot in alle eeuwigheden. En de vierentwintig oudsten, die voor G'd op hun tronen gezeten waren, wierpen zich op hun aangezicht en aanbaden G'd, zeggende: Wij danken U, Eeuwige G'd, Almachtige, die is en die was, dat Gij Uw grote macht hebt opgenomen en het koningschap hebt aanvaard!”* (חזירין Chizayon [Openbaring] 11:15-17). **Surinaams:** *“En di fu seibi engel ben bro; èn bigi sten ben de na ini heimel disi taki: Den kownukondre fu disi grontapu ben tron a kownukondre fu wi Masra, èn fu En Mashiach; èn A sa de Kownu fu têgo. En den twenti na fo gransuma disi ben sidon na fesi fu Gado na den sturu ben fadon na tapu den fesi, èn den ben anbegi Gado, èn den ben taki: Wi gi Yu grantangi, o Masra Gado Almakti, disi de, èn disi ben de, èn disi sa de; bikasi Yu ben teki Yu bigi krakti na Yusrefi, èn Yu ben tron Kownu!”*

Dit komt volledig overeen met vers 6 van hoofdstuk 19, dat we in verschillende vertalingen lezen: *“Toen hoorde ik iets als een stem van een grote menigte, van geweldige watermassa's en van krachtige donderslagen zeggen: Halleluja! De Eeuwige, onze G'd, de Almachtige heeft het koningschap op Zich genomen!”* (NBV). *“En ik hoorde zoiets als een geluid van een grote menigte en als een gedruis van vele wateren en een geluid als van zware donderslagen: Halleluja, want de Eeuwige, de almachtige G'd, is Koning geworden!”* (HSV). *“En ik hoorde als een stem van een grote schare en als een stem van vele wateren en als een stem van zware donderslagen, zeggende: Halleluja! Want de Eeuwige, onze G'd, de Almachtige, heeft het koningschap aanvaard!”* (NBG). **Surinaams:** *“Dan mi yere wan sani san ben gersi a sten fu wan heri ipi sma. A ben gersi a babari fu wan bigi sula nanga a bigi babari fu dondru. A taki: Haleluya! Bika Masra wi Gado di abi Ala Makti, e rigeri now leki kownu!”*

Deze beide tekst zullen bij degenen onder u, die daar niet zomaar klakkeloos overheen lezen, ongetwijfeld de wenkbrauwen doen fronzen. Ik hoor u al zeggen dat daar het één en ander niet helemaal duidelijk is. Ten eerste gingen we er toch van uit dat de Mashiach het koningschap zou ontvangen? Hij is toch de Spruit van David die volgens Jesaja en Jeremia voor eeuwig als koning zal regeren? Zij schreven immers: *“Groot zal de heerschappij zijn en eindeloos de vrede op de troon van David en over Zijn koninkrijk, doordat Hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 9:6, NBG). **Surinaams:** *“A gro fu En kownukondre nanga freide noiti sa kaba, na tapu a kownusturu fu David, èn na tapu En kownukondre, fu seti en bun, èn fu seti en nanga krutu nanga leti fu now te fu têgo!”*

“Zie, de dagen komen, luidt het woord van de Eeuwige, dat Ik aan David een rechtvaardige Spruit zal verwekken; die zal als Koning regeren en verstandig handelen, die zal recht en gerechtigheid doen in het land. In Zijn dagen zal Juda behouden worden en Israël veilig wonen; en dit is Zijn naam, waarmede men hem zal noemen: Adonai Tzid'qenu [de Eeuwige onze Gerechtigheid]!” (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 23:5-6, NBG). **Surinaams:** *“Luku, den dei sa kon, so Masra de taki, dati Mi sa opo wan oprekti Taki gi David, èn wan Kownu sa de basi, èn alasani sa waka bun gi en, èn A sa koti krutu nanga leti na tapu grontapu. Na ini En dei, Yuda sa feni ferlusu, èn Israël sa libi nanga rostu; èn disi de a nen disi den sa kari En taki: Masra, wi Gerechtigheid!”*

“En Mijn knecht David zal Koning over hen wezen; één Herder zal er voor hen allen zijn. Zij zullen naar Mijn verordeningen wandelen en naarstig Mijn inzettingen onderhouden. Zij zullen

wonen in het land dat Ik aan Mijn knecht Ya'aqov [Jakob] gegeven heb en waarin hun vaders gewoond hebben; ja, zij zullen daarin wonen, zij, hun kinderen en hun kindskinderen, tot in eeuwigheid, en Mijn knecht David zal hun voor eeuwig tot Vorst zijn.” (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 37:24-25, NBG). **Surinaams:** “En Mi dinari David sa de Kownu na den tapu, èn den alamala sa abi wan Skapuman; den sa waka na ini Mi krutu tu, èn den sa hori Mi komanderi, èn den sa du den. En den sa tan na ini a kondre disi Mi ben gi na Mi dinari Yakob, pe un tata ben tan, èn den sa tan drape, den nanga den pikin nanga den bakaten pikin fu têgo, èn Mi dinari David sa de den Fesiman fu têgo.”

Hij is toch de Mensenzoon aan wie volgens Daniël de koninklijke macht en de eeuwige heerschappij gegeven wordt? Hij schreef immers: “Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon; Hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde Hem voor deze; en Hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, natiën en talen dienden Hem. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en Zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is.” (דניאל Dani'el [Daniël] 7:13-14, NBG). **Surinaams:** “Mi ben si na ini den ndeti fisyun, èn luku, wan suma leki Sumapikin di ben kon nanga den wolku fu heimmel, èn A ben kon na a Owruwan fu Dei, èn den ben tyari En kon na En fesi. En den ben gi En krakti nanga glori nanga wan kownukondre, so dati ala pipel, natie nanga tongo sa dini En; èn En kownuwroko de fu têgo, disi noiti sa pasa gowe, èn den no sa figi En kownukondre puru.”

Maar in Openbaring 11:15-17 en Openbaring 19:6 lezen we opeens, dat de Eeuwige zelf het koningschap heeft aanvaard. Hoe kan dat nou? Wie zal er koning zijn in het Messiaanse Tijdperk? De Messias of de Eeuwige? Ik snap de verwarring, want de Bijbel kan zichzelf toch niet tegenspreken? Maar is het u wel opgevallen, dat er in het bovenstaande citaat uit Openbaring 11 in vers 15 iets taalkundig niet helemaal klopt? Als er gezegd wordt, dat het koningschap over de wereld aan de Eeuwige én Zijn Gezalfde gekomen is, dan zou daarna logischerwijs moeten staan: “En zij (meervoud) zullen als Koningen heersen...”, maar dat staat er niet. Daar staat: “En Hij (enkelvoud) zal als Koning heersen...” Dat wil dus zeggen, dat de Eeuwige en Zijn Gezalfde (Hebreeuws: משיח Mashiach) één zijn.

Er is dus sprake van een samengestelde éénheid: אחד echad! En dat komt dus precies overeen met datgene, wat de profeet Zacharia geschreven heeft. Ik citeer uit de Jongbloed-editie van de Statenvertaling: “En de Eeuwige zal tot Koning over de ganse aarde zijn; te dien dage zal de Eeuwige één zijn, en Zijn Naam één!” (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 14:9). De Hebreeuwse woorden van deze profetie kennen wij overigens als liturgische gezang in de synagoge als afsluiting van het עלינו Aleinu (orthodoxe sidur pag. 73, liberale sidur pag. 115):

והיה יהוה למלך על-כל-הארץ
 ביום ההוא יהיה יהוה אחד
 ושמר אחד:

V'haya Adonai, v'haya Adonai l'Melech al kol haAretz
 baYom haHu, baYom haHu y'hiye Adonai echad
 uSh'mo, uSh'mo, uSh'mo echad!

Zoals de Eeuwige het koningschap deelt met de Mashiach, zo deelt Yeshua Zijn koningschap met de heiligen zoals reeds vele eeuwen voor Zijn eerste komst door de profeet Daniël werd voorgezegd: “En het koningschap, de macht en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel zal gegeven worden aan het volk van de heiligen des Allerhoogsten: zijn koningschap is een eeuwig koningschap, en alle machten zullen het dienen en gehoorzamen.” (דניאל Dani'el [Daniël] 7:27, NBG). **Surinaams:** “En A sa gi a kownukondre nanga a kownuwroko, nanga a bigi fu a kownukondre na ondro heimmel na a pipel fu den santawan fu a Moro Hei Wan, disi En kownukondre de fu têgo, èn ala basi sa dini En èn gi yesi na En.”

Yeshua belooft aan de getrouwen die overwinnen en tot het einde toe volharden, dat zij samen met Hem op de troon zullen zitten: “Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op Mijn troon, gelijk ook Ik heb overwonnen en gezeten ben met Mijn Vader op Zijn troon.” (חזיון Chizayon [Openbaring] 3:21, NBG). **Surinaams:** “Mi sa gi pasi na a suma disi wini fu sidon

nanga Mi na Mi kownusturu, so leki Mi ben wini tu, èn Mi sidon nanga Mi Tata na En kownusturu.”

De vier cherubs en de vierentwintig oudsten zingen voor het Lam: “Gij zijt waardig de boekrol te nemen en haar zegels te openen; want Gij zijt geslacht en Gij hebt hen voor G'd gekocht met Uw bloed, uit elke stam en taal en volk en natie; en Gij hebt hen voor onze G'd gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, en zij zullen als koningen heersen op de aarde.” (חזיון Chizayon [Openbaring] 5:9-10, NBG). **Surinaams:** “Yu de warti fu teki a buku èn lusu en stampu fu en; bikasi den ben kiri Yu, èn Yu ben bai wi baka gi Gado nanga Yu brudu, komopo fu ibri famiri nanga tongo nanga pipel nanga natie; èn Yu ben meki wi tron kownu nanga priester gi wi Gado, èn wi sa de leki kownu na grontapu.”

Yeshua gaf Zijn discipelen de belofte, dat Hij in de wedergeboorte van deze aarde, in het Messiaanse tijdperk, Zijn troon met hen zal delen en dat ook zij op twaalf tronen zullen zitten om over de twaalf stammen van Israël te regeren: “Yeshua zeide tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, gij, die Mij gevolgd zijt, zult in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen op de troon Zijner heerlijkheid zal zitten, ook op twaalf tronen zitten om de twaalf stammen van Israel te richten.” (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 19:28). **Surinaams:** “Yeshua piki den taki: “Fu tru Mi e taigi un taki: Te a Manpikin fu Libisma o meki ala sani kon nyun baka, dan A sa sidon tapu En kownusturu san e sori tak' A abi ala makti. Dan unu di waka na Mi baka sa sidon tapu twarfu kownusturu fu tiri den twarfu lo fu Israel.”

In 2 Timotheüs 2:11-12 schrijft Sha'ul [Paulus]: “Het woord is betrouwbaar: immers, indien wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven; indien wij volharden, zullen wij ook met Hem als koningen heersen!” **Surinaams:** “Disi de wan fertrow wortu: Efu wi dede nanga En, wi sa libi nanga En tu; efu wi pina, wi sa de leki kownu tu nanga En!” Amen!

Werner Stauder